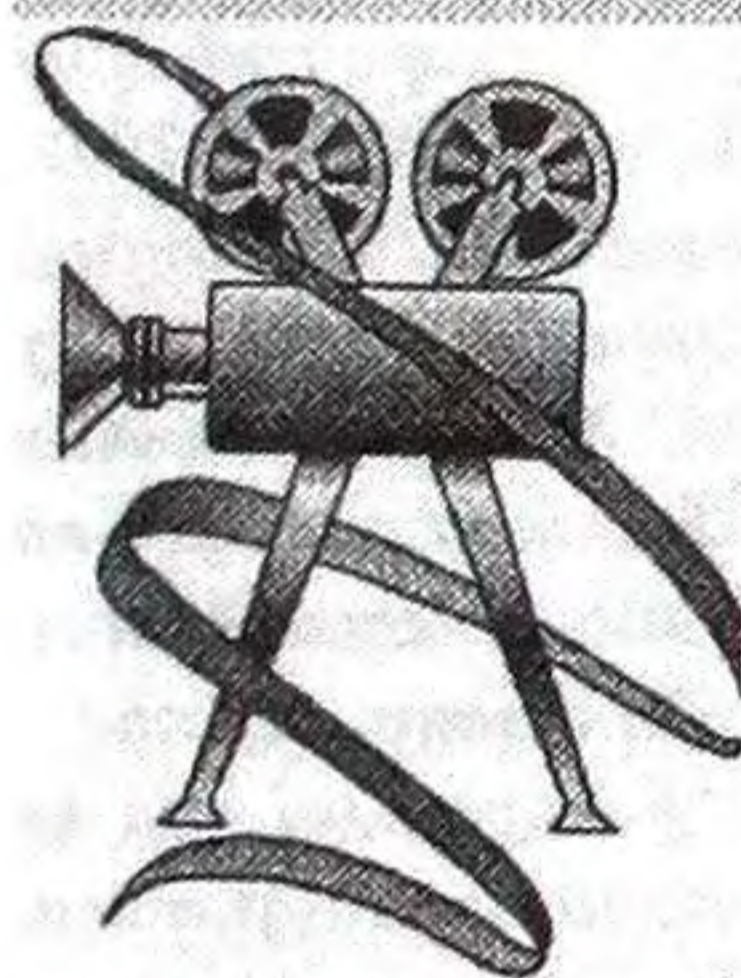
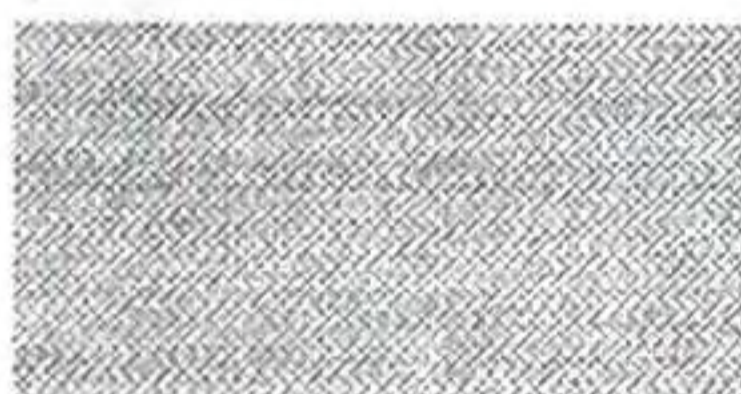

Микола
МАЗЯР

ПЕРШІ
КРОКИ

ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ КІНОСТРУКТУР

BUDAPEST,
14-15.
NOVEMBER,
1997

14 - 15 листопада в Будапешті відбулась перша конференція Асоціації кінематографії країн Східної та Центральної Європи, а в її рамках - форум для власників кінотеатрів, кінодистриб'ютерів та керівників державних кінематографій. У конференції взяла участь делегація з України, в складі якої - начальник Головного управління кінематографії Міністерства культури і мистецтв України Микола Мазяр. Участь у конференції стала першим кроком України до вступу в Асоціацію кінематографії країн Східної та Центральної Європи

Сказати, що в Будапешті я, учасник цієї конференції, побачив цілком нове, порівняно з існуючим у нашій країні, життя вже готового фільму - це нічого не сказати. Бо одна річ знати, що в інших країнах почало розвиватися підприємництво у сфері кінопрокату і почалась модернізація кінотеатрів, а відтак і з'явився глядач, який цінує задоволення переглядати фільми в нормальних умовах. А інша справа - побачити це на власні очі.

У нас в кіно майже ніхто не ходить. І сталося це не випадково, адже кілька років тому кінотеатри, як заклади культури, були економічно підірвані в силу того, що їх перевели на самоокупність і навалили на них комунальні платежі й податки. Як швидко зростали побори, так само швидко порожніли зали кінотеатрів. Не вдалося заманити глядача бойовиками чи низькопробними фільмами з ознаками порнографії. І досі все лишається без змін. Ні юридичної, ні фінансової підтримки від держави, і в результаті - кінотеатри перетворилися на додаткові торговельні точки. Такий вид масової розваги - як перегляд фільму в кінозалі майже перестав існувати.

Чи слід дивуватися, що в Україні й досі немає жодного мультиплексу, устаткованого модерним технічним обладнанням? Мультиплекс мене захопив, насамперед, вируючим життям, численною публікою. Це не кінотеатр, а, скоріше, система кінотеатрів з різними за розмірами й кількістю місць залами, що розраховані на глядача з різними смаками. Та не тільки можливість вибору "свого" фільму й комфортний перегляд привертають сюди людей. Мультиплекс включений в систему інших розваг та видовищ сучасного міста. Наприклад, найстаріший кінотеатр Будапешта "Корвін" мав один зал на 1500 місць. Рік тому його реконструювали й зараз там мультиплекс із 6 залами (від 400 до 80 місць), які обладнані системою "ДОЛБІ Стерео", оснащені автоматичним кінопроектором в межах одного сеансу, кондиціонерами в залах, м'якими комфортними кріслами, з кафе, оформленим сучасним дизайном. Ціна квитків від 300 до 490 форинтів (3 - 4,9 гривень). Одночасно тут демонструється 4-6 фільмів на 6-7 сеансах щодень.

В Будапешті з'явилося ще два мультиплекси - "Кошут" і "Голлівуд". Останній створено у торговельно-му центрі завдяки американським інвестиціям. Витрати становили 2,5

мільйона доларів США. Щодня "Голлівуд" відвідує 4,7 тисяч чоловік, і валовий збір у день становить 1 мільйон 840 тисяч форинтів (18.400 гривень).

Як угорцям вдалося оживити прокат, адже в цій країні кількість кінотеатрів скоротилась з 1600 до 500? Цьому сприяли державна підтримка й умови для зарубіжних інвестицій. І вже 1997 року кількість глядачів збільшилась на 30 відсотків, доходи від кіно - на 74 відсотки. В Угорщині запроваджена структура кіногалузі, за якою Міністерство культури лише координує діяльність установ кіно, веде статистичну звітність. Основну функцію з розвитку й підтримки кіно виконує Фонд угорської кінематографії, який має такі напрями діяльності: виробництво художніх, наукових, документальних, експериментальних фільмів; підтримка прокату, показу національних фільмів; технічне переоснащення мережі кінотеатрів; розвиток мережі кіноклубів; підготовка кадрів кінематографії; видання спеціальної літератури; виплата внесків у міжнародні організації кіно; підтримка національних фільмів на фестивалях; створення архівів кінофільмів і кінодокументів. Фонд має власний бюджет, крім того, через Фонд іде державна підтримка фільмовиробництва: близько 500 мільйонів форинтів (5 мільйонів гривень). Така ж сума йде на інші програми.

Міжнародна конференція в Будапешті дала можливість ознайомитися також із роботою деяких міжнародних європейських кінематографічних інституцій: "Сінема Європа Медіа зали", аудіовізуальним підприємством "Еріка", асоціацією "Європа Сінема". Такі структури допомагають просувати на європейський кіноринок національну продукцію, створювати навчальні програми з маркетингу, прокату фільмів, вони підтримують прокат європейських фільмів, створюють сучасні кінозали.

Безперечно, участь в конференції, набутий там досвід допоможе покращенню ситуації в кінематографії України. Її матеріали, зокрема, були використані під час проведення семінару-наради керівників органів державного управління кіномережею і кіновідеопрокатом, представників фірм-дистриб'ютерів кіно- та відеопродукції з питань державного регулювання розповсюдження кіно та відеофільмів в Україні, а також при підготовці розпорядження Кабінету Міністрів України про державну підтримку кіномережі.